

מסורת הש"ס

מגילה נקראת פרק ראשון מגילה

.1 תורה אור השלם

1. וזכור לא דורש את יושבי קטרוך ואת יושבי נהלל וישוב הכנעני בקרבו ויהיו למס: שפטים א ל
2. וזכור עם חרף נפשו למוות ונפילי על מרומי שדה: שפטים ה יח
3. עמים דר יקראו שם יוכחו וזכר צדק כי ישפיע ימים יקרו וישפיע טמוני חול: דברים לג יט
4. כי עזה עזובת תהיה ואשקולן לשפעה אשדוד בצדקת ירושלה ועקרון תעקרו: צפניה ב ד
5. ודורשתי דמיון פסיו ושקציו מבין שני וישאר גם הוא לאלהי ויהיה כאלו ביהודה ועקרון כיבוש: דברים ט ו
6. ויצא נבול בני דן מזה ויצלו בני דן ויחלצו עם לשם ויחברו אותה ויבו אותה לפי חרב וירשו אותה וישבו בה ויקראו ללשם דן כשם דן אביהם: דברים יט ט
7. בן אדם יצא אשר אמרה צר על ירושלים דאח נשברה דלתות העמים נסבה אלו אקלאה החרבה: יחזקאל כו ב
8. ויאמר יי לה שני גנים ככנור וישני לאמים ממעק יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר: בראשית כג כה
9. יתן רשע בל למד עקב בארץ נכחות יעל ובל יראה גאות יי: ישעיהו כו י
10. אל תתן יי מאויי רשע ומזמו אל תפק ירמוס סלה: תהלים קמ ט

רבינו חננאל
דמיליא ברכא דנהרא,
פירוש גבוה כשפת הנהר.

שטובה ראיתיה שהיו שם גנות ופרדסים: **דביל הנובל** (פרוטה) טמך בלא דמים אין מועיל. דמיון שם יצמו וצמי דקד וגול לא מהי צונח: **טראטירות** (ט) וקרקסאות. י"מ בני ענוות כוכבים ומכנה אותן טראטיר לשון חרפה וקרקסאות רוצה לומר בית הכסא נלשון ערס וקשה לומר שאומן מקומות מטופפות יכול ללמוד שם מורה אלא ודאי לשממה יהא צמחיה בימיו ורוצה לומר צמח שמתאספים שם לוועד של עובדי ענוות כוכבים: הא

שמה חמת על שום חמי טבריא רתק זו ציפורי ולמה נקרא שמה רתק משום דמירלייא ברקתא דנהרא כינרת זו גינוסר ולמה נקרא שמה כינרת דמתקי פירא כקלא דכינרי אמר רבא מי איכא למאן דאמר רתק לאו טבריא היא והא כי שכיב איניש הכא התם ספדי ליה הכי גדול הוא בששך ושם לו ברקת ובי מסקי ארונא להתם ספדי ליה הכי אהבי ⁶ שירידים וישבי רתק צאו וקבלו הרוני עומק ⁷ כי נח נפשיה דרבי וירא פתח עליה ההוא ספרנא ארץ שנער הרה וילדה ארץ צבי גידלה שעשויעה אוי נא לה אמרה רתק כי אברה כלי חמדתא אלא אמר

⁸ (רבה) חמת זו חמי גרר רתק זו טבריא כינרת זו גינוסר ולמה נקרא שמה רתק ⁹ שאפילו ריקנין שבה מלאין מצות כרמון רבי ירמיה אמר רתק שמה ולמה נקרא שמה טבריא שיושבת בטבריה של ארץ ישראל ¹⁰ (רבא) אמר רתק שמה ולמה נקרא שמה טבריא שטובה ראיתיה אמר ועירא קמרון זו ציפורי ולמה נקרא שמה ציפורי שיושבת בראש הנהר בצפור וקמרון ציפורי היא והא קמרון בחלקו של זבולון והוא דכתיב וזבולון לא הוריש את יושבי קמרון ואת יושבי נהלול וזבולון מתרעם על מדותיו הוה שנאמר ¹¹ וזבולון עם חרף נפשו למות מה טעם משום דנפתלי על מרומי שדה אמר וזבולון לפני הקב"ה רבונו של עולם לאחיי נתת להם שדות ורכימים ולי נתת הרים ונבעות לאחיי נתת להם ארצות ולי נתת ימים ונהרות אמר לו בולן צריכין לך ע"י חלון שנאמר ¹² [עמים הר יקראו] ושפוני טמוני חול תני רב יוסף שפוני זה חלון טמוני זו מרית חול זו זכוכית לבנה אמר לפניו רבונו של עולם מי מודיעני ¹³ אמר לו ¹⁴ שם יוכחו וזכור צדק סימן זה יהא לך כל הנוטל ממך בלא דמים אינו מועיל בפרקמטיא שלו כלום ואי סלקא דעתך קמרון זו ציפורי אמאי מתרעם על מדותיו והא הוא ציפורי מילתא דעדיפא טובא וכי תימא דלית בה זבת חלב ודבש והאמר ריש לקיש לדידי ¹⁵ חזי לי זבת חלב ודבש דציפורי והוא ששה עשר מיל על ששה עשר מיל וז"ל דלא נפישא בדידה כדאחזה ¹⁶ והאמר רב בר חנה אמר רבי יוחנן לדידי חזי לי זבת חלב ודבש דכל ארעא דישאל והוא כמבי כובי ער לארץ דתולבקני עשרין ותרתינן פרסי אורכא ופותיא שיחא פרסי אפ"ה שדות ורכימים עדיפא ליה דיקא נמי דכתיב ¹⁷ ונפתלי על מרומי שדה ש"מ אמר רבי אבהו ¹⁸ ועקרון תעקר זו קסרי בת אדום שהיא יושבת בין החולות והיא היתה יחד תקועה לישראל בימי יוונים וכשנברה מלכות בית חשמונאי ונצחום היו קורין אותה אחידת מגדל ¹⁹ שיר אמר רבי יוסי בר חנינא מאי דכתיב ²⁰ והסירותי דמיו מפיו ושקציו מבין שיניו ונשאר גם הוא לאלהינו והסירותי דמיו מפיו זה בית ²¹ במאי שלחן ושקציו מבין שיניו זה בית גליא שלחן ונשאר גם הוא לאלהינו אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות שבאדום ²² והיה כאלוף ביהודה ועקרון כיבוסי אלו ²³ תראטירות וקרקסאות שבאדום שעתידין שרי יהודה ללמד בהן תורה ברכים ²⁴ אמר רבי יצחק ²⁵ לשם זו פמיים עקרון תעקר זו קסרי בת אדום שהיא היתה ממטרופולין של מלכים איכא דאמרי דמרבי בה מלכי ואיכא דאמרי דמוקמי מינה מלכי קסרי וירושלים אם יאמר לך אדם חרבו שתיהן אל תאמן ישבו שתיהן אל תאמן חרבה קסרי וישבה ירושלים חרבה ירושלים וישבה קסרי תאמן שנאמר ²⁶ אמלאה החרבה ²⁷ אם מליאה זו חרבה זו אם מליאה זו חרבה זו רב נחמן בר יצחק אמר מהכא ²⁸ ולאום מלאום יאמץ ואמר רבי יצחק מאי דכתיב ²⁹ יוחן רשע בל למד דאמר יצחק לפני הקב"ה רבש"ע יוחן עשו אמר לו רשע הוא אמר לו כל אמר דאמר רבי יצחק מאי ³⁰ בארץ נכחות יעול אמר לו אם כן בל יראה גאות ה' ואמר רבי יצחק מאי דכתיב ³¹ אל תתן ה' מאויי רשע ומזמו אל תפק ירמוס סלה אמר יעקב לפני הקב"ה רבונו של עולם אל תתן לעשו הרשע תאות לבו ומזמו אל תפק זו גרמזיא

ואישתתב כוויית חמת זו טבריא ולמה נקרא שמה חמת על שום חמי טבריא רתק זו ציפורי ולמה נקרא שמה רתק משום דמירלייא ברקתא דנהרא כינרת זו גינוסר ולמה נקרא שמה כינרת דמתקי פירא כקלא דכינרי אמר רבא מי איכא למאן דאמר רתק לאו טבריא היא והא כי שכיב איניש הכא התם ספדי ליה הכי גדול הוא בששך ושם לו ברקת ובי מסקי ארונא להתם ספדי ליה הכי אהבי ⁶ שירידים וישבי רתק צאו וקבלו הרוני עומק ⁷ כי נח נפשיה דרבי וירא פתח עליה ההוא ספרנא ארץ שנער הרה וילדה ארץ צבי גידלה שעשויעה אוי נא לה אמרה רתק כי אברה כלי חמדתא אלא אמר ⁸ (רבה) חמת זו חמי גרר רתק זו טבריא כינרת זו גינוסר ולמה נקרא שמה רתק ⁹ שאפילו ריקנין שבה מלאין מצות כרמון רבי ירמיה אמר רתק שמה ולמה נקרא שמה טבריא שיושבת בטבריה של ארץ ישראל ¹⁰ (רבא) אמר רתק שמה ולמה נקרא שמה טבריא שטובה ראיתיה אמר ועירא קמרון זו ציפורי ולמה נקרא שמה ציפורי שיושבת בראש הנהר בצפור וקמרון ציפורי היא והא קמרון בחלקו של זבולון והוא דכתיב וזבולון לא הוריש את יושבי קמרון ואת יושבי נהלול וזבולון מתרעם על מדותיו הוה שנאמר ¹¹ וזבולון עם חרף נפשו למות מה טעם משום דנפתלי על מרומי שדה אמר וזבולון לפני הקב"ה רבונו של עולם לאחיי נתת להם שדות ורכימים ולי נתת הרים ונבעות לאחיי נתת להם ארצות ולי נתת ימים ונהרות אמר לו בולן צריכין לך ע"י חלון שנאמר ¹² [עמים הר יקראו] ושפוני טמוני חול תני רב יוסף שפוני זה חלון טמוני זו מרית חול זו זכוכית לבנה אמר לפניו רבונו של עולם מי מודיעני ¹³ אמר לו ¹⁴ שם יוכחו וזכור צדק סימן זה יהא לך כל הנוטל ממך בלא דמים אינו מועיל בפרקמטיא שלו כלום ואי סלקא דעתך קמרון זו ציפורי אמאי מתרעם על מדותיו והא הוא ציפורי מילתא דעדיפא טובא וכי תימא דלית בה זבת חלב ודבש והאמר ריש לקיש לדידי ¹⁵ חזי לי זבת חלב ודבש דציפורי והוא ששה עשר מיל על ששה עשר מיל וז"ל דלא נפישא בדידה כדאחזה ¹⁶ והאמר רב בר חנה אמר רבי יוחנן לדידי חזי לי זבת חלב ודבש דכל ארעא דישאל והוא כמבי כובי ער לארץ דתולבקני עשרין ותרתינן פרסי אורכא ופותיא שיחא פרסי אפ"ה שדות ורכימים עדיפא ליה דיקא נמי דכתיב ¹⁷ ונפתלי על מרומי שדה ש"מ אמר רבי אבהו ¹⁸ ועקרון תעקר זו קסרי בת אדום שהיא יושבת בין החולות והיא היתה יחד תקועה לישראל בימי יוונים וכשנברה מלכות בית חשמונאי ונצחום היו קורין אותה אחידת מגדל ¹⁹ שיר אמר רבי יוסי בר חנינא מאי דכתיב ²⁰ והסירותי דמיו מפיו ושקציו מבין שיניו ונשאר גם הוא לאלהינו והסירותי דמיו מפיו זה בית ²¹ במאי שלחן ושקציו מבין שיניו זה בית גליא שלחן ונשאר גם הוא לאלהינו אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות שבאדום ²² והיה כאלוף ביהודה ועקרון כיבוסי אלו ²³ תראטירות וקרקסאות שבאדום שעתידין שרי יהודה ללמד בהן תורה ברכים ²⁴ אמר רבי יצחק ²⁵ לשם זו פמיים עקרון תעקר זו קסרי בת אדום שהיא היתה ממטרופולין של מלכים איכא דאמרי דמרבי בה מלכי ואיכא דאמרי דמוקמי מינה מלכי קסרי וירושלים אם יאמר לך אדם חרבו שתיהן אל תאמן ישבו שתיהן אל תאמן חרבה קסרי וישבה ירושלים חרבה ירושלים וישבה קסרי תאמן שנאמר ²⁶ אמלאה החרבה ²⁷ אם מליאה זו חרבה זו אם מליאה זו חרבה זו רב נחמן בר יצחק אמר מהכא ²⁸ ולאום מלאום יאמץ ואמר רבי יצחק מאי דכתיב ²⁹ יוחן רשע בל למד דאמר יצחק לפני הקב"ה רבש"ע יוחן עשו אמר לו רשע הוא אמר לו כל אמר דאמר רבי יצחק מאי ³⁰ בארץ נכחות יעול אמר לו אם כן בל יראה גאות ה' ואמר רבי יצחק מאי דכתיב ³¹ אל תתן ה' מאויי רשע ומזמו אל תפק ירמוס סלה אמר יעקב לפני הקב"ה רבונו של עולם אל תתן לעשו הרשע תאות לבו ומזמו אל תפק זו גרמזיא

טענת גדול * שנתנים בחוטמה של אנקה ונמשכת זו ומתוך חזקה אינה משתמרת כי אם זו: גרמזיא

ואישתתב כוויית חמת זו טבריא ולמה נקרא שמה חמת על שום חמי טבריא רתק זו ציפורי ולמה נקרא שמה רתק משום דמירלייא ברקתא דנהרא כינרת זו גינוסר ולמה נקרא שמה כינרת דמתקי פירא כקלא דכינרי אמר רבא מי איכא למאן דאמר רתק לאו טבריא היא והא כי שכיב איניש הכא התם ספדי ליה הכי גדול הוא בששך ושם לו ברקת ובי מסקי ארונא להתם ספדי ליה הכי אהבי ⁶ שירידים וישבי רתק צאו וקבלו הרוני עומק ⁷ כי נח נפשיה דרבי וירא פתח עליה ההוא ספרנא ארץ שנער הרה וילדה ארץ צבי גידלה שעשויעה אוי נא לה אמרה רתק כי אברה כלי חמדתא אלא אמר ⁸ (רבה) חמת זו חמי גרר רתק זו טבריא כינרת זו גינוסר ולמה נקרא שמה רתק ⁹ שאפילו ריקנין שבה מלאין מצות כרמון רבי ירמיה אמר רתק שמה ולמה נקרא שמה טבריא שיושבת בטבריה של ארץ ישראל ¹⁰ (רבא) אמר רתק שמה ולמה נקרא שמה טבריא שטובה ראיתיה אמר ועירא קמרון זו ציפורי ולמה נקרא שמה ציפורי שיושבת בראש הנהר בצפור וקמרון ציפורי היא והא קמרון בחלקו של זבולון והוא דכתיב וזבולון לא הוריש את יושבי קמרון ואת יושבי נהלול וזבולון מתרעם על מדותיו הוה שנאמר ¹¹ וזבולון עם חרף נפשו למות מה טעם משום דנפתלי על מרומי שדה אמר וזבולון לפני הקב"ה רבונו של עולם לאחיי נתת להם שדות ורכימים ולי נתת הרים ונבעות לאחיי נתת להם ארצות ולי נתת ימים ונהרות אמר לו בולן צריכין לך ע"י חלון שנאמר ¹² [עמים הר יקראו] ושפוני טמוני חול תני רב יוסף שפוני זה חלון טמוני זו מרית חול זו זכוכית לבנה אמר לפניו רבונו של עולם מי מודיעני ¹³ אמר לו ¹⁴ שם יוכחו וזכור צדק סימן זה יהא לך כל הנוטל ממך בלא דמים אינו מועיל בפרקמטיא שלו כלום ואי סלקא דעתך קמרון זו ציפורי אמאי מתרעם על מדותיו והא הוא ציפורי מילתא דעדיפא טובא וכי תימא דלית בה זבת חלב ודבש והאמר ריש לקיש לדידי ¹⁵ חזי לי זבת חלב ודבש דציפורי והוא ששה עשר מיל על ששה עשר מיל וז"ל דלא נפישא בדידה כדאחזה ¹⁶ והאמר רב בר חנה אמר רבי יוחנן לדידי חזי לי זבת חלב ודבש דכל ארעא דישאל והוא כמבי כובי ער לארץ דתולבקני עשרין ותרתינן פרסי אורכא ופותיא שיחא פרסי אפ"ה שדות ורכימים עדיפא ליה דיקא נמי דכתיב ¹⁷ ונפתלי על מרומי שדה ש"מ אמר רבי אבהו ¹⁸ ועקרון תעקר זו קסרי בת אדום שהיא יושבת בין החולות והיא היתה יחד תקועה לישראל בימי יוונים וכשנברה מלכות בית חשמונאי ונצחום היו קורין אותה אחידת מגדל ¹⁹ שיר אמר רבי יוסי בר חנינא מאי דכתיב ²⁰ והסירותי דמיו מפיו ושקציו מבין שיניו ונשאר גם הוא לאלהינו והסירותי דמיו מפיו זה בית ²¹ במאי שלחן ושקציו מבין שיניו זה בית גליא שלחן ונשאר גם הוא לאלהינו אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות שבאדום ²² והיה כאלוף ביהודה ועקרון כיבוסי אלו ²³ תראטירות וקרקסאות שבאדום שעתידין שרי יהודה ללמד בהן תורה ברכים ²⁴ אמר רבי יצחק ²⁵ לשם זו פמיים עקרון תעקר זו קסרי בת אדום שהיא היתה ממטרופולין של מלכים איכא דאמרי דמרבי בה מלכי ואיכא דאמרי דמוקמי מינה מלכי קסרי וירושלים אם יאמר לך אדם חרבו שתיהן אל תאמן ישבו שתיהן אל תאמן חרבה קסרי וישבה ירושלים חרבה ירושלים וישבה קסרי תאמן שנאמר ²⁶ אמלאה החרבה ²⁷ אם מליאה זו חרבה זו אם מליאה זו חרבה זו רב נחמן בר יצחק אמר מהכא ²⁸ ולאום מלאום יאמץ ואמר רבי יצחק מאי דכתיב ²⁹ יוחן רשע בל למד דאמר יצחק לפני הקב"ה רבש"ע יוחן עשו אמר לו רשע הוא אמר לו כל אמר דאמר רבי יצחק מאי ³⁰ בארץ נכחות יעול אמר לו אם כן בל יראה גאות ה' ואמר רבי יצחק מאי דכתיב ³¹ אל תתן ה' מאויי רשע ומזמו אל תפק ירמוס סלה אמר יעקב לפני הקב"ה רבונו של עולם אל תתן לעשו הרשע תאות לבו ומזמו אל תפק זו גרמזיא

ואישתתב כוויית חמת זו טבריא ולמה נקרא שמה חמת על שום חמי טבריא רתק זו ציפורי ולמה נקרא שמה רתק משום דמירלייא ברקתא דנהרא כינרת זו גינוסר ולמה נקרא שמה כינרת דמתקי פירא כקלא דכינרי אמר רבא מי איכא למאן דאמר רתק לאו טבריא היא והא כי שכיב איניש הכא התם ספדי ליה הכי גדול הוא בששך ושם לו ברקת ובי מסקי ארונא להתם ספדי ליה הכי אהבי ⁶ שירידים וישבי רתק צאו וקבלו הרוני עומק ⁷ כי נח נפשיה דרבי וירא פתח עליה ההוא ספרנא ארץ שנער הרה וילדה ארץ צבי גידלה שעשויעה אוי נא לה אמרה רתק כי אברה כלי חמדתא אלא אמר ⁸ (רבה) חמת זו חמי גרר רתק זו טבריא כינרת זו גינוסר ולמה נקרא שמה רתק ⁹ שאפילו ריקנין שבה מלאין מצות כרמון רבי ירמיה אמר רתק שמה ולמה נקרא שמה טבריא שיושבת בטבריה של ארץ ישראל ¹⁰ (רבא) אמר רתק שמה ולמה נקרא שמה טבריא שטובה ראיתיה אמר ועירא קמרון זו ציפורי ולמה נקרא שמה ציפורי שיושבת בראש הנהר בצפור וקמרון ציפורי היא והא קמרון בחלקו של זבולון והוא דכתיב וזבולון לא הוריש את יושבי קמרון ואת יושבי נהלול וזבולון מתרעם על מדותיו הוה שנאמר ¹¹ וזבולון עם חרף נפשו למות מה טעם משום דנפתלי על מרומי שדה אמר וזבולון לפני הקב"ה רבונו של עולם לאחיי נתת להם שדות ורכימים ולי נתת הרים ונבעות לאחיי נתת להם ארצות ולי נתת ימים ונהרות אמר לו בולן צריכין לך ע"י חלון שנאמר ¹² [עמים הר יקראו] ושפוני טמוני חול תני רב יוסף שפוני זה חלון טמוני זו מרית חול זו זכוכית לבנה אמר לפניו רבונו של עולם מי מודיעני ¹³ אמר לו ¹⁴ שם יוכחו וזכור צדק סימן זה יהא לך כל הנוטל ממך בלא דמים אינו מועיל בפרקמטיא שלו כלום ואי סלקא דעתך קמרון זו ציפורי אמאי מתרעם על מדותיו והא הוא ציפורי מילתא דעדיפא טובא וכי תימא דלית בה זבת חלב ודבש והאמר ריש לקיש לדידי ¹⁵ חזי לי זבת חלב ודבש דציפורי והוא ששה עשר מיל על ששה עשר מיל וז"ל דלא נפישא בדידה כדאחזה ¹⁶ והאמר רב בר חנה אמר רבי יוחנן לדידי חזי לי זבת חלב ודבש דכל ארעא דישאל והוא כמבי כובי ער לארץ דתולבקני עשרין ותרתינן פרסי אורכא ופותיא שיחא פרסי אפ"ה שדות ורכימים עדיפא ליה דיקא נמי דכתיב ¹⁷ ונפתלי על מרומי שדה ש"מ אמר רבי אבהו ¹⁸ ועקרון תעקר זו קסרי בת אדום שהיא יושבת בין החולות והיא היתה יחד תקועה לישראל בימי יוונים וכשנברה מלכות בית חשמונאי ונצחום היו קורין אותה אחידת מגדל ¹⁹ שיר אמר רבי יוסי בר חנינא מאי דכתיב ²⁰ והסירותי דמיו מפיו ושקציו מבין שיניו ונשאר גם הוא לאלהינו והסירותי דמיו מפיו זה בית ²¹ במאי שלחן ושקציו מבין שיניו זה בית גליא שלחן ונשאר גם הוא לאלהינו אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות שבאדום ²² והיה כאלוף ביהודה ועקרון כיבוסי אלו ²³ תראטירות וקרקסאות שבאדום שעתידין שרי יהודה ללמד בהן תורה ברכים ²⁴ אמר רבי יצחק ²⁵ לשם זו פמיים עקרון תעקר זו קסרי בת אדום שהיא היתה ממטרופולין של מלכים איכא דאמרי דמרבי בה מלכי ואיכא דאמרי דמוקמי מינה מלכי קסרי וירושלים אם יאמר לך אדם חרבו שתיהן אל תאמן ישבו שתיהן אל תאמן חרבה קסרי וישבה ירושלים חרבה ירושלים וישבה קסרי תאמן שנאמר ²⁶ אמלאה החרבה ²⁷ אם מליאה זו חרבה זו אם מליאה זו חרבה זו רב נחמן בר יצחק אמר מהכא ²⁸ ולאום מלאום יאמץ ואמר רבי יצחק מאי דכתיב ²⁹ יוחן רשע בל למד דאמר יצחק לפני הקב"ה רבש"ע יוחן עשו אמר לו רשע הוא אמר לו כל אמר דאמר רבי יצחק מאי ³⁰ בארץ נכחות יעול אמר לו אם כן בל יראה גאות ה' ואמר רבי יצחק מאי דכתיב ³¹ אל תתן ה' מאויי רשע ומזמו אל תפק ירמוס סלה אמר יעקב לפני הקב"ה רבונו של עולם אל תתן לעשו הרשע תאות לבו ומזמו אל תפק זו גרמזיא

טענת גדול * שנתנים בחוטמה של אנקה ונמשכת זו ומתוך חזקה אינה משתמרת כי אם זו: גרמזיא

ואישתתב כוויי גרסי: רקסא דנהרא. שפת הנהר גבוה מן הנהר אף ציפורי יושבת בראש הנהר: כי שכיב איניש כהא. כשמת אדם גדול צבצב: ספדי ליה הכס. בטבריא: ששך. צבצב צמיון א"ת ב"ש: ושם לו כרקס. יאל לו שם בטבריא: ובי מסקי ארון. של מת מצבצב לקבורו בטבריא: אמרו הכי. הספדינן קורין בשוקים צלשון הזה שאלו לקראת המת: אוהבי שרידים. אוהבי ישראל: יושבי רקס לאו וקבלו הרוני עומק. מתי צבצב העמוקה: ר' יודא עלה מצבצב לארץ ישראל ומת שם בטבריא: [ארץ צבי. ארץ] ישראל: גידלה שעשויעה. של שנער: כעיוברה. כאלמנעיה: לא הוריש את יושבי קטרוך. שנאה לחלקו ונער על מה שאמר הקב"ה לא תמיה כל נשמה ודכרם כ) והניחן לגור שם צניעהם ולהעלות להם מס: על מדוסיו. על מזלו שנמדד לו מן השמים מדה שאינו ספן צה: כולן לריכין לך. כל אחיך יהו לריכין לך: על ידי חלון. חלון עולה מן הים להרים ונזעזען דמיו תכלת ונמחר דמיו יקריס: עמיס הר יקראו. מכל השנענים יתקבלו להר לקנות שפוני טמוני חול: שפוני זה חלון. שהוא דבר חשוב. ספון חשוב צלשון צרימא: ערים. דג שקורין טוויגיא: וזכורם לבנה. היצא מן החול כדלמר ביצילות השבת (שבת טו): וחול של זבולון חשוב משאר חולות ויראו לזכורם לבנה: מי מודיעני. על זאת לתת לי דמים: כל המוצא חלון ומוטלו בלא דמים אינו מלליח: ¹⁵ שם יצמו וצמי דקד. כאשר אסור גול צניעה כן לא יגולו ממך כלום שאם יעול שיה פרוטה בלא דמים תתקלקל הצניעה והחול ולא יעול כלום: וכן חלב ודבש. העמים אורכין חלונים והדבש נוטף מהן והחלב וז מן העמים ונעשים כמין נחל: שש עשר מיל. ד' פרסאות: גדידי חזי לי וכן חלב ודבש דכל ארץ ישראל. בכל מקום שהוא שם. ואם צאת לרפוי יחד היו כמני כובי עד אקרא דמולבקני שם מקום: אקרא. מקום מעבר הנהר ונבעין פורטין: עדיפי ליה. חמיני ליה: יחד פקועה. לרעה: אחידת מגדל שיר. כנושת מגדל שיר: והסירותי דמיו מפיו וגו'. גבי לור כתיב שהוא ראש לאדום: גליא ¹⁶ במאי ראש ע"ז הם לאדום: כיבוסי. ירושלים: ויהי אדום לאלוסי יהודה ועקרון מהיה בית תלמוד בירושלים: לשם. עיר שכיבוש בני דן: וז פמיים. שמשן ירדן עיר יואל כדלמר מר ירדן יואל ממערב פמיים (נכחות דף נה): מטרופולין. לשון יון ארמא של מלכות. מטר"א. אס. פולין לשון שררה כדלמר מר עד שצא דיופלי מהעיר שני שרים (תענית דף יח:). דמרבי. שנגדלן שם בני מלכים: אמלאה החרבה. רישא דקרא יען אמרה לור על ירושלים אמלאה החרבה עכשו אמלאה מחורבתה: ¹⁷ רשע. זה עשו: בארץ נכחות יעול. א"ת ירושלים יתריב: אמר יצחק להקב"ה יוחן רשע זה עשו אמר לו הקדוש ברוך הוא רשע הוא: אמר. יצחק: כל למד דקד. כלומר אין אלם יכול ללמד עליו דקד: אמר לו. הקב"ה: בארץ נכחות יעול. כלומר עמד להחריב את ארץ ישראל: אמר. יצחק אם כן כל יראה גאות ה': וממו אל

גלין הש"ס
הש"ס ד"ה וספן ב"ה
שנתנים בחוטמה של
אנקה. שבת דף נה פ"ב:

הנהגות הב"ח
(א) ג"מ מי מודיעני על
זאת אמר לו ובי שכל
הטעם: (ב) שם דמיו מפיו
זה בית כריא שלחן:
(ג) רש"י ד"ה גליא
הוא רשע: (ד) ד"ה
אמלאה וי' מחורבתה
הסיר ואח"כ מ"ה יוחן
רשע: (ה) תורה
מטרופולין י"מ בני דן
וה' וקרקסאות נמחק
וה' מקומות מטופפות
ישלם ללמוד וי' וי' וקרקסאות
הנהגות למר כתיב י"ב
עין שבת דף ק. ופ"ק
דף דף יח פ"ב:

לענין רש"י
טוביא. טינה. פורטין
[פורטין]. נבל. מטר"א.
אם.

מוסף רש"י
כי נח נפשיה דרבי
וירא. רבי יואל היה מנגל
וכה טעם ונבל חלק
ישראל והיו דקלמך ארץ
שנער הרה וילדה ארץ
צבי גידלה שעשויעה.
ואח"כ קרי לוי רבי יואל
וכה יואל (מורק כה). או
נא לה אמרה רתק.
יטלה למר קן רתק הוא
עכ"ה (שם). כמבי כובי
עד אקרא דתולבקני.
כשחזק כל השמות
ישפער לך (כושבות פ"ב).
ופותיא. רומם ונכחות
גו. אמלאה החרבה.
רישא דקרא יען אמרה לור
לירושלים חלל יען.
אמלאה מחורבתה של
ירושלים. ויור מלכות היא
ופמיים מבי. ודלום
מלאום יאמץ. כשעשו
גבוי יתק חלל. א"ת מלכות
שניהם יחד (שם).
לא יחיו נגדולה. כשם קס
זה נוסף (בראשית כה ב).

